

GRAFITI

Allpool olevad kaks kirja grafitist on võetud internetist.. Grafiti on enamasti loata joonistus või kiri seintel ning mujal. Allolevatele küsimustele vastates viita kirjadele.

Ma lausa pulbitsen raevust, kui kooli sein grafiti puhastusjälgedest vabanemisest juba neljandat korda üle värvitakse. Loovus on ju iseenesest hea asi, kuid inimesed peaksid suutma end väljendada viisil, mis ei tekita ühiskonnale lisakulutusi.

Miks sa küll pead rikkuma teiste noorte reputatsiooni, maalides grafitit sinna, kuhu ei tohi? Elukutselised kunstnikud ju ei riputa oma maale tänavatele. Selle asemel püüavad nad leida rahastajaid ning koguda kuulsust ametlikel näitustel osaledes.

Minu arvates on hooned, aiad ja pargipingid ise kunstiteosed. On lausa häbiväärt seda arhitektuuri grafitiga rikkuda, kasutades kõigele lisaks veel ka maakera osoonikihti kahjustavat värvimismeetodit. Ma tõesti ei taipa, miks need kriminaalsed kunstisõbrad üldse vaeva näevad, kui nende „kunsiteosed” ikka ja jälle meie silme eest peidetakse.

Helga

Allikas: Mari Harnkala

Maitsed on erinevad. Ühiskond on tulvil infovahetust ja reklaami. Firmsildid ja kaupluste nimetused. Suured agressiivsed reklaamplakadid tänavatel. On need meie jaoks vastuvõetavad? Suuremalt jaolt küll. Kas grafiti on meie jaoks vastuvõetav? Mõne jaoks on, mõne jaoks aga mitte.

Kes maksab kinni grafiti? Aga kes maksab lõpuks kinni reklaami? Õige vastus! Tarbija.

Kas need, kes plakateid üles riputavad, on teie nõusolekut küsinud? Ei ole! Miks peaksid siis grafitikunstnikud seda tegema? Kas siin pole mitte tegu kõige lihtsama infovahetusega – sinu nimi, kampade nimed ja tänavat kaunistavad suured kunstiteosed?

Meenutagem neid triipude ja ruutudega kaunistatud rõivaid, mida paari aasta eest poodides müüdi. Mustrid ja värvid olid näpatud otse lilledega kaunistatud betoonseintelt. Üsna lõbus on mõelda, et need mustrid ja värvid on tunnustatud imetlusobjektid, sama stiili järgivat grafitit aga peetakse kohutavalt inetuks.

Kunstil on rasked ajad.

Sophia

Küsimus 1: GRAFITI

Mõlema kirja eesmärk on:

- A seletada, mis on grafiti;
- B esitada arvamust grafiti kohta;
- C demonstreerida grafiti populaarsust;
- D rääkida inimestele, kui kaua võtab aega grafiti eemaldamine.

Õige vastus:

Vastus B: esitada arvamust grafiti kohta.

Küsimus 5: GRAFITI

R081Q05- 0 1 9

Miks Sophia viitab reklaamile?

-
-

GRAFITI PUNKTIARVESTUS 5

KÜSIMUSE EESMÄRK: Tõlgenduse loomine: inferring an intended relationship

Õige vastus

Kood 1: Tunneb ära, et võrreldakse grafitit ja reklaami. Vastus on kooskõlas mõttega, et reklaam on grafiti seaduslik vorm.

- Näitab meile, et reklaam võib olla sama sissetungiv kui grafiti.
- Sest mõni inimene arvab, et reklaam on just sama kole kui spreijoonis.
- Ütleb, et reklaam on just grafiti seaduslik vorm.
- Arvab, et reklaam on nagu grafiti.
- Sest nad ei küsi sinult luba, et panna kuulutustahvile. *[Võrdlus reklaami ja grafiti vahel on varjatud].*
- Sest reklaam paigaldatakse ilma meie loata, nagu grafititigi.
- Sest kuulutustahvliid on nagu grafiti. *[Miinimumvastus. Tunneb ära sarnasuse, täpsustamata, milles sarnasus on.]*
- Sest see on teine näitamise viis.
- Sest reklaamijad kleebivad plakateid seintele ja arvab, et see on samuti grafiti.
- Sest see on samuti seintel.
- Sest neid on võrdselt ilus või kole vaadata.
- VÕI:
- Tunneb ära, et reklaamile viitamine on grafiti kaitsmise strateegia.
- Nii me näeme, et grafiti on siiski seaduspärane..

Vale vastus

Kood 0: Annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- See on viis rõhutada oma seisukohta.
- Sest ta mainib seda kui näidet.
- See on strateegia.
- Firmade logod ja poodide nimed.

VÕI: Näitab materjalist väärarusaamist või annab ebausutava või ebaolulise vastuse.

- Kirjeldab grafitit.

- Sest inimesed joonistavad grafiti nende peale.
- Grafiti on reklaami liik.
- Sest grafiti on kindla isiku või kamba reklaam. *[Võrdlus tuleb varest suunast, s.t grafiti on reklaami vorm].*

Küsimus 6A: GRAFITI

R081Q06A- 0 1 9

Kumma kirja kirjutajaga sa nõustud? Selgita oma vastust **oma sõnadega, ka siis**, kui viitad sellele, mis on öeldud ühes või mõlemas kirjas.

-
-
-

GRAFITI PUNKTIARVESTUS 6A

KÜSIMUSE EESMÄRK: Teksti sisu kajastamine: oma vaatenurga õigustamine.

Õige vastus

- Kood 1: Selgitab vaatenurka, viidates ühe või mõlema kirja sisule. Viitab kirjutaja üldisele seisukohale (s.t poolt või vastu) või tema argumendi detailile. Kirjutaja argumendi tõlgendus peab olema usutav. Seletus võib olla kirja või mõlema kirja teksti ümbersõnastuse vormis, kuid ei tohi olla muutuseta või lisanduseta täielikult või suurel määral teksti kopeerimine .
- Ma nõustun Helgaga. Grafiti on ebaseaduslik ja see teeb sellest vandalismi.
 - Helgaga, sest ma olen grafiti vastu. *[Miinimumvastus.]*
 - Sophiaga. Ma arvan, et on silmakirjalik trahvida grafitikunstnikke ja seejärel teenida miljoneid nende kavandeid kopeerides.
 - Ma nagu nõustun nende mõlemaga. Peaks olema ebaseaduslik värvida üle seinu avalikes kohtades, aga neile inimestele tuleks anda võimalus teha oma tööd kusagile mujale.
 - Sophiaga, sest ta hoolib kunstist.
 - Ma nõustun mõlemaga. Grafiti on halb, kuid reklaam on just sama halb, seepärast ma ei hakka silmakirjatsema..
 - Helgaga, sest mulle tegelikult ei meeldi samuti grafiti, aga ma mõistan Sophia vaatenurka ja seda, kuidas ta ei taha, et inimesi mõistetakse hukka millegi tegemise eest, millesse nad usuvad.
 - Helgaga, sest on tõesti kahju rikkuda noorte inimeste reputatsiooni mittemillegi pärast. *[Piirjuhtum: mõni otsene tsitaat, kuid on teise teksti sees.]*
 - Sophiaga. See on tõsi, et grafitilt varastatud mustrid ja värvid ilmuvad poodidesse ja inimesed, kes peavad grafitit kohutavaks, aktsepteerivad seda.

Vale vastus

- Kood 0: Oma seisukoha toetus on piiratud otsese tsitaadiga (jutumärkidega või ilma).
- Helgaga, sest ma nõustun, et inimesed peaksid suutma end väljendada viisil, mis ei tekita ühiskonnale lisakulutusi.
 - Helgaga. Miks rikkuda noorte inimeste reputatsiooni?

VÕI: Annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Sophiaga, sest arvan, et Helga kiri ei toeta tema väidet põhjendatult (Sophia võrdleb oma väidet reklaamiga jne). *[Vastuses tuuakse välja argumendi stiil või kvaliteet.]*

- Helgaga, sest ta kasutas rohkem detaile. *[Vastutes tuuakse välja argumendi stiil või kvaliteet.]*
- Ma nõustun Helgaga. *[Puudub arvamuse toetus.]*
- Helgaga, sest ma usun, mida ta ütleb. *[Puudub arvamuse toetus.]*
- Mõlemaga, sest ma mõistan, kust Helga tuleb. Aga Sophia on ka õigus.

VÕI: Näitab kirjadest väärarusaamist või annab ebausutava või ebaolulise vastuse.

- Ma nõustun rohkem Helgaga. Sophia ei tundnud olevat kindel selles, mida ta mõtleb.
- Helgaga, sest ta arvab, et mõnel on annet. *[Helga väite väärtõlgendus.]*

Küsimus 6B: GRAFITI

R081Q06B- 0 1 9

Me võime arutleda selle üle, **mida** kirjas öeldakse (ehk kirja sisu üle).

Me võime arutleda selle üle, **kuidas** kiri on koostatud (ehk kirja stiili üle).

Missugune neist kahest kirjast on sinu arvates parem, olenemata sellest, kumma kirjutaja arvamust sa jagad? Põhjenda oma vastust, viidates esimese, teise või mõlema kirja koostamise **viisile**.

-
-
-

GRAFITI PUNKTIARVESTUS 6B

KÜSIMUSE EESMÄRK: Teksti vormi kajastamine: kahe kirja kvaliteedi hindamine.

Õige vastus

Kood 1: Vastused, mis põhjendavad arvamust viidates esimese, teise või mõlema kirja stiilile või vormistusele. Vastused peaksid sisaldama järgmisi kriteeriume, nagu näiteks kirja stiil, väidete ülesehitus ja veenvus, kirja toon, register ning lugeja veenmiseks kasutatavad argumendid strateegiad. Ebamäärased selgitused, nagu näiteks „parem väide”, vajavad põhjendamist.

- Helga. Ta annab palju erinevaid seisukohti hindamiseks ja ta märkis keskkonna kahjustusi, mida grafitikunstnikud teevad, mis on minu arvates väga tähtis.
- Helga kiri oli tõhus, sest ta adresseeris kirja otse grafitikunstnikele.
- Ma arvan, et Helga kiri oli neist kahest parem. Ma arvan, et Sophia oli veidi erapoolik.
- Ma arvan, et Sophia esitas väga tugevaid argumente, aga Helga kiri oli parema ülesehitusega.
- Sophia, sest ta ei sihtinud tegelikult kellegi suunas. *[Seletab tema valikut mõistest sisu kvaliteet. Seletus on mõistetav, kui tõlgendada seda „ei ründa kedagi”].*
- Mulle meeldib Helga kiri. Ta oli oma arvamust välja tuues üsna argumenteeriv domineeriv.

Vale vastus

Kood 0: Näitab nõustumist või mittenõustumist kirjutaja seisukohaga või lihtsalt sõnastab ümber (parafraseerib) või kommenteerib sisu.

- Helga. Ma nõustun kõigega, mida ta ütleb.
- Helga kiri oli parem.. Grafiti on kulukas ja keskkonnakahjulik raiskav, nagu ta ütleb.

VÕI: Otsustab ilma piisava seletuseta.

- Sophia kiri oli parim.
- Sophia kirja oli kergem lugeda.
- Helgal olid paremad argumendid.

VÕI: Näitab materjalist väärarusaamist või annab ebausutava või ebaolulise vastuse.

- Helga kiri on paremini kirjutatud. Ta töötab töötab probleemi aste astmelt läbi ja siis teeb selle põhjal loogilise järelduse.

Sophia, sest ta hoiab oma seisukoha endale kuni oma kirja lõpuni.